

NEMZETI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI KÖZPONT

Iktatószám: 04852-2/2023/KTEF

Ügyintéző: Schmidt Richárd

+36 1 896 8653

Kérem, hogy válaszában a fenti számra hivatkozzon!

Tárgy: Tájékoztatás

Hivatkozási szám: -

Ügyintézőjűk: -

Melléklet: -

Zoltai Anna
elnök

Közétkeztetők, Élelmezésvezetők Országos Szövetsége

zoltai.anna@kozszov.hu

Tisztelt Elnök Asszony!

A népegészségügyi hatóság táplálkozás-egészségügyi minősítéseinek eredményeivel kapcsolatos megkeresését a Nemzeti Népegészségügyi Központ köszönettel megkapta, az abban foglaltakkal kapcsolatosan az alábbi tájékoztatást adom.

A közétkeztető konyhákban a közétkeztetés tárgyú közbeszerzések tekintetében alkalmazandó eljárások sajátos szabályairól szóló 676/2020. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 5. § (3) bekezdése értelmében táplálkozás-egészségügyi szempontból a népegészségügyi feladatkörében eljáró járási hivatalok végeznek minősítést.

A Kormány a közétkeztetési szolgáltatások közbeszerzésének tisztasága és átláthatósága érdekében alkotta meg a Korm. rendeletet, melynek értelmében a közbeszerzésen induló pályázónak rendelkeznie kell többek között a népegészségügyi hatóság minősítésével és ezen eredményt a pályázat kifrójának a döntése meghozatalakor figyelembe kell vennie.

Az előírások elsősorban a fogyasztók érdekeit tartják szem előtt, tekintettel arra, hogy – a minél jobb eredmény elérése érdekében – „versenyhelyzetet” teremt a vállalkozások esetében a táplálkozás-egészségügy területén, melynek végső nyertes a fogyasztó.

A népegészségügyi hatóság a táplálkozás-egészségügyi minősítést a Korm. rendelet értelmében 2022. január 1-jétől végzi. A táplálkozás-egészségügyi minősítést a népegészségügyi hatóság egységes szempontrendszer szerint, a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet (a továbbiakban: közétkeztetési rendelet) előírásait tartalmazó minősítési sablonok segítségével végzi, korcsoportonként és étkezési számonként. A minősítés végeredménye százalékos formában kerül megállapításra.

A táplálkozás-egészségügyi minősítés során a népegészségügyi hatóság kizárólag a közétkeztetési rendeletben foglaltakat vizsgálja, de köszönhetően a táplálkozás-egészségügyi minősítési

Közegészségügyi Főosztály

Cím: 1097 Budapest, Albert Flórián út 2-6. Tel: + 36 1 476 1220

e-mail: kozegeszseg@nnk.gov.hu

Hivatali kapu NNKKOZEG, KRID azonosító: 369732197

rendszernek és a minősítési sablonnak az ellenőrzések lefolytatása és a tapasztaltak megfigtélése is országosan egységessé vált.

A táplálkozás-egészségügyi minősítési sablonok tartalma nem lehet újdonság a közétkeztetők számára tekintettel arra, hogy az kizárólag a közétkeztetési rendeletben foglalt előírásokat tartalmazza, melyeket a népegészségügyi hatóság 2015. szeptember 1-től folyamatosan ellenőriz. Ezek a hatósági ellenőrzések 2022. január 1-óta nem csak jegyzőkönyvvel, hanem egy minősítési sablon kitöltésével zárulnak.

A népegészségügyi hatóság által 2022-ben elvégzett minősítések tapasztalatai:

Eddig 1435 minősítésre került sor, összesen 546 főzőkonyhán.

A minősítésekkel összefüggésben 2022-ben 261 figyelmeztetés, 195 kötelezés, 26 végzés és 11 egészségügyi bírság került kiadásra, utóbbi 710.000 Ft értékben.

A hatósági döntések – melyek minden esetben a főzőkonyhát üzemeltetővel szemben (fenntartó, intézmény, vállalkozás, stb.) indulnak meg – számaiból jól látható, hogy a népegészségügyi hatóság a jogszabálysértések, a közétkeztetési rendeletben foglaltak nem megfelelőssége esetén elsősorban a figyelmeztetést és a kötelezést alkalmazta, a bírság szankcióval szemben.

Természetesen előfordulnak olyan jogsértések, melyek súlyosak, vagy többszöri alkalommal fordulnak elő, esetleg a közétkeztető semmilyen együttműködést nem tanúsított a hatósággal szemben, mely esetekben szükségessé vált a bírság szankció alkalmazása, de ahogy látszik, ezek előfordulása nagyon csekély.

A minősítések során tapasztaltak alapján elmondható, hogy az egyes problémák, nem megfelelések nem egységesek az országban, nem lehet következtetéseket levonni az egyes vármegyék, vagy országrészek esetében. **A leggyakrabban előforduló észrevételek a következők:**

- Gyakori, hogy a gyermekek által fogyasztott tejtermékek kalcium tartalma nem éri el a jogszabályban előírt értéket.
- Sok esetben a számított zsír Energia% a 10 élelmezési nap átlagában meghaladta a 30 %-ot.
- Gyakoribb hiba a nyersanyag-kiszabati ívtől való eltérés, vagy a felhasznált nyersanyagok megnevezésében, mennyiségében észlelhető pontatlanság.
- A napi sóbevitel jellemzően magasabb a rendeletben meghatározott értéknél.
- Megállapítható, hogy a túlzott sómennyiségért elsősorban a kisétkezések során bevitt sótartalom a felelős.
- A naponta biztosítandó zöldség-gyümölcs, illetve gabona alapú élelmiszerek, illetve teljes kiőrlésű gabona alapú élelmiszerek mennyisége nem megfelelő.
- Az egyes élelmiszerekre, élelmiszercsoportokra vonatkozó előírások a tojás, száraztészta, hal, 23 %-nál magasabb zsírtartalmú húskészítmények, olajos magvak tekintetében nem teljesülnek az étlaptervezésnél.
- Előfordult több esetben, hogy a főzőkonyha élelmezésvezetője az OGYÉI táplálkozás-egészségügyi képzésén nem vett rész.

A népegészségügyi hatóság a táplálkozás-egészségügyi minősítése során kizárólag a közétkeztetési rendeletben foglaltakat ellenőrzi, így a közétkeztetőnek tisztában kell lennie azzal, hogy ehhez bizonyos adatok, dokumentációk bekérésére és átvizsgálására szükség van. Ezek között a dokumentumok között találhatóak például a közétkeztető által elkészített kétszer 10 élelmezési napra vonatkozó étlapok (általában 4 heti étlap) és az erre az időszakra vonatkozó naponta elkészítendő, az adott korcsoportra vonatkozó nyersanyag kiszabati ívek, valamint a végzettséget igazoló bizonyítványok. Azon közétkeztetőknél, ahol több korosztályra készítenek ételt, ott korcsoportonként van szükség ezekre a dokumentumokra, de természetesen ahol biztosítottak ennek

a feltételei elektronikus úton is megküldhetők az ellenőrző hatóság számára, így papíralapú dokumentációra nincs szükség.

Meg kell jegyezni, hogy a fenti dokumentumok bekérése és átvizsgálása nem a táplálkozás-egészségügyi minősítési rendszernek köszönhető, ezeket a vizsgálatokat a hatóságnak folyamatosan végeznie kellett eddig is.

A népegészségügyi hatóság elsődleges feladata a megelőzés, a lakosság egyézségének megőrzése, megóvása, melyet minden körülmény között figyelembe kell, hogy vegyen. Így történik ez a közétkeztetésben is, tehát azokat a szabályokat, melyek a fogyasztók rövid és hosszú távú egészségét garantálják, be kell tartani és be kell tartatni.

A népegészségügyi hatóság amellet, hogy határozottan fellép minden jogszabálysértés ellen, minden esetben partnerként is működik a vállalkozásokkal szemben, így bátran lehet segítségért, tanácsért fordulni az egyes népegészségügyi feladatkörében eljáró kormányhivatalok és járási (fővárosi kerületi) hivatalok munkatársaihoz.

Budapest, 2023. február „10.”

Tisztelettel:

